

EL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU TÉ FORTALESES, PERÒ TAMBÉ TÉ MANCANQUES QUE CALDRIA REPARAR

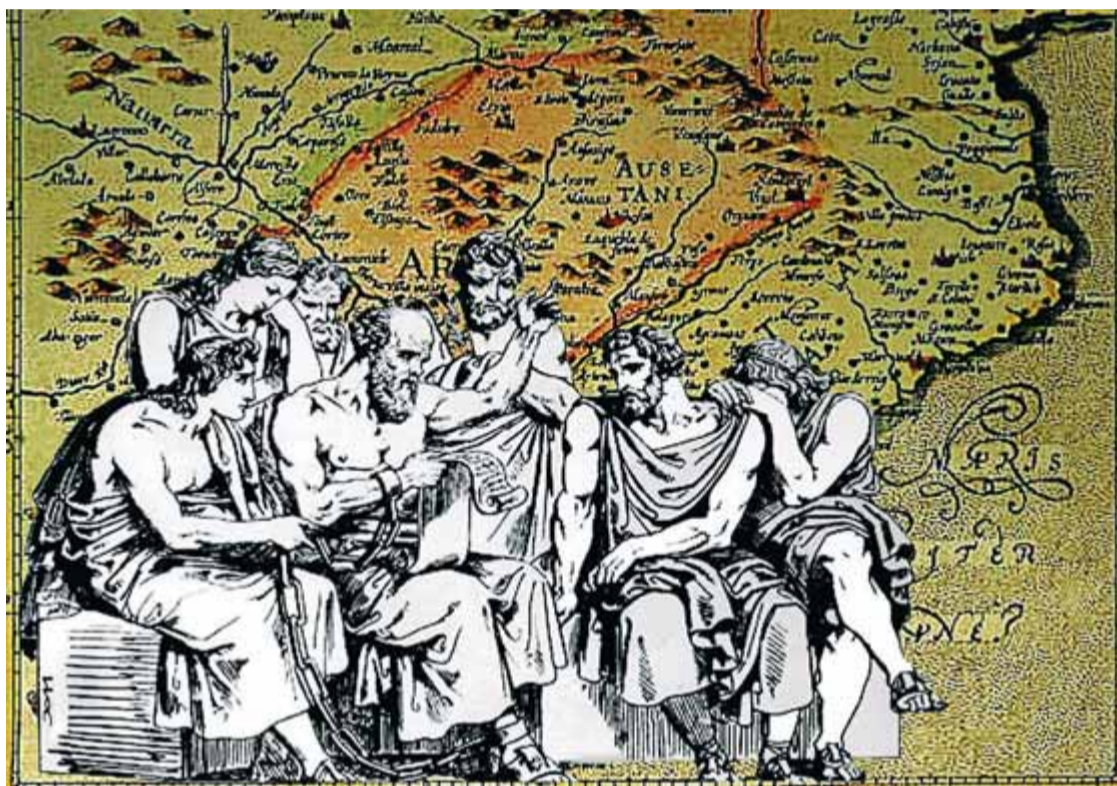
Miquel Verdaguer

Doctor en filosofia

A favor de la filosofia i les humanitats

La Generalitat de Catalunya prepara un pla nacional de valors. Valors com la tolerància, l'esforç, el respecte, la solidaritat, la convivència, etc. Vivim en una societat fortament individualitzada, i en uns moments de forta crisi com la que estem passant a nivell mundial, cal accentuar que la millor manera de sortir-ne no és precisament anar cadascú pel seu compte. Un bon lloc per començar a fer comprendre això és precisament l'escola. Cal fomentar aquests valors en les relacions entre els alumnes i els professors i entre els mateixos alumnes i els mateixos professors. Estem en una societat molt tecnificada i, precisament, tanta tecnificació ens ha fet deixar de banda la humanització.

ESTEM VIVINT UNA CRISI econòmica, però també una crisi de valors. Millor dit, tenim valors que abans empràvem que actualment hem deixat en segon o tercer pla. Però encara hi són. Només els hauríem de recuperar. Parlem de la seva recuperació, de la seva transmissió a la joventut actual. Però davant el que està passant en el món, sovint no sabem com fer-ho. Esdeveniments com la fam

JORDI SOLER

Tenim valors que abans empràvem que ara hem deixat en segon o tercer pla. Només els hauríem de recuperar

a la Banya d'Àfrica, com les multituds de gent que són refugiats, com les revoltes propiciades pels dictadors de diversos països del món, com el gran nombre de morts que aquestes revoltes han provocat, etc., tots ells són fets que no són precisament exemples dels valors que volem tornar a promo-

cionar. Però precisament aquests esdeveniments, la seva explicació a les aules, la seva comprensió per part dels nostres joves, ens poden ajudar, i molt, a fer veure que els valors que volem recuperar són essencials per a la societat actual i futura. Tal com diu el professor de filosofia Josep Muñoz

Redón, "la filosofia és un cançorós trajecte des de la perplexitat al desconcert". Perplexos, desconcertats, desencisats sovint, restem davant dels esdeveniments que maltracten els nostres semblants i, també, per què no, a nosaltres mateixos. La filosofia és un camí, és el camí que cadascun de nosaltres pot recórrer des de la ignorància fins a la saviesa. La filosofia no és l'art de trobar bones respostes, sinó l'art de formular bones preguntes. La filosofia i, en general, les humanitats són camins que ens han d'ajudar a la comprensió de tot el que està succeint avui en dia en el nostre món. Calen, doncs, més humanitats per a una societat més humana.

EL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU té forteses, també té mancances que caldria reparar. Però la millor fortalesa del nostre sistema educatiu són les persones: els/les alumnes, els/les mestres i els professors i professores. Però per aconseguir el màxim rendiment d'aquestes forteses cal dur a terme una recerca i un aprofundiment més clar dels valors que s'han menystingut darrerament. Això, és clar, ho aconseguirem amb una major potència de la filosofia i les humanitats, sense desmerèixer la resta de companys i companyes de viatge. Llitem molt pel nostre benestar material, amb avenços científics i tecnològics. Però hem de lluitar contra el bombardeig que pateixen les humanitats, ja que aquest bombardeig també ho és contra el vessant humà de les nostres dones i homes. Potser hauríem de malpensar que ja li està bé a segons qui que la gent no pensi?

Jordi Pere Cerdà

Renada Laura Portet

Poeta i narradora

Mai cap poeta no m'ha commogut tant com ell. (A part potser Espriu, o encara Baudelaire, o encara Virgili i la seua Eneida...) Però lluny de mi eren. Mentre que ell, el teníem molt a prop. I hom podia anar prop seu, retrobar-lo, com a amic, al si de la seua llibreria en què se sentia aquella flaire deliciosa de llibreria d'antigor i d'aque-

lla cultura de molts anys esdevinguda cultura per la gràcia d'un enriquiment personal del dia a dia, com el bon pa quotidià. Tal era l'Antoni Cayrol. I us infonia, paraula rere paraula, lentament, com en una perfusió clínica, aquella prodigiosa cultura seva. Una personalitat extraordinària. No que fes mai parada ni ostentació. Res d'això. L'home es guardava sempre en la mateixa reserva, vorejant fins i tot a vegades una contenció dràstica. I tanmateix, bé

hauria pogut fer ostentació d'uns seus protagonistes heroics durant la guerra, bé hauria pogut fer parada de les seues actuacions durant l'ocupació alemanya, bé hauria pogut demanar condecoracions en nom de totes les vides humanes que havia salvat de la persecució nazi quan els feia traspasar la frontera, de nits, per uns senderols coneguts d'ell sol, ell, l'home de les *altes terres de Cerdanya*, enmig dels perills d'aquella presència enemiga, tan

prompta a l'execució sumària com a la tortura. Perills tots, el pitjor dels quals era la delació, la vergonyosa delació amb què s'han sollat aquells qui, avui, presumeixen...

Estimat amic, no sé si mai t'ho he dit. Quan vaig tornar del meu exili de setze anys lluny del país, ningú, aquí, no em va parlar de tu. Perquè ningú no en parlava. I, tanmateix, jo et buscava. Car, malgrat aquella escandalosa omer-tà, jo sabia que teníem aquí, enmig de nosaltres,

un dels més grans poetes europeus del nostre temps, tal com me n'havia assabentat, a l'Algèria (!), els primers anys dels cinquanta, un inspector de l'ensenyament (un altre heroi, tan discret com tu), amic de Pierre Seghers, gran amic del prestigiós editor Maurice Nadeau (a casa de qui era lector), i amic també d'un crític literari català amb qui compartia certs articles de crítica literària a escala europea... Fou gràcies a aquest senyor, que, el primer, em va parlar, amb entusiasme, de tu, que vaig tenir aquell goig (incomparable) d'apropar-me a la teua creació literària... I el 1966, per fi, sortia a llum

la teua resplendent *Obra poètica*, amb el pròleg, l'admirable pròleg d'en Pere Verdaguer, un dels molts escassos dels nostres compatriotes que, ell, et coneixia, i t'admirava.

Érem de la mateixa generació. Aquella generació de la guerra, àvida d'una cultura perduda, àvida de veritat, d'autenticitat. Estimant Antoni, el teu esperit m'acompanya, i seguirà acompanyant-me, fins al final, en el plaer poètic d'una obra digna d'un Nobel. Gràcies pel que ens has donat i sempre donaràs a aquells qui en saben de llegir, sentir, estimar. I gosen engatjar-se en compromisos. Sense por i sense taca.